

MISSIE

Een stad waarin mensen trots zijn dat ze er wonen. Inwoners voelen zich verbonden met de stad en het erfgoed van de stad. Omdat ze weten waar Zwolle vandaan komt, waar zij nu staat en waar ze naartoe gaat. Een stad waar iedereen mee mag doen, een podium krijgt en zich gehoord voelt. Waar iedereen een leven lang mag leren en informatie en historische collecties in de breedste zin toegankelijk zijn. Waar ruimte is voor diverse perspectieven op het verleden, heden en de toekomst. Bezoekers voelen zich welkom en leren de stad, het erfgoed en haar bewoners kennen.

VISIE

ANNO is een plek met, voor en door de stad. Bij ANNO kun je de verhalen van Zwolle en sporen van het verleden meemaken en mee maken. Hier ontrafelen bezoekers van jong tot oud de verborgen verhalen achter onze gebouwen en bodemvondsten. Wij stellen de collecties van Zwolle (museale objecten, archeologische vondsten, monumenten en archieven) open voor iedereen, om ze te verrijken met nieuwe verhalen. Aanraken mag! We geven het erfgoed van Zwolle blijvende maatschappelijke betekenis door bezoekers bewust te maken van het verleden en de actuele betekenis ervan (ook voor de toekomst) en door ruimte te bieden aan nieuwe inzichten en een brede, inclusieve blik – ook waar het schuurt. We zijn een gastvrije plek waar bewoners en bezoekers van Zwolle en de regio zich thuis voelen en graag terugkeren. Een plek waar samenwerking centraal staat, met bewoners als individu, in een groep of als partner in (erfgoed)organisaties. Waar ruimte is voor verdieping, verbinding, experiment en plezier.

CONCEPT

Voor ANNO is erfgoed het verbindende element in de stad. Museale collectie, archeologie, bouwhistorie, monumentenzorg en historisch archief komen samen op één plek en onder één naam en vertellen het verhaal van Zwolle. De basis is een samenwerking van professionele partners op één plek in het centrum van de stad. Een plek waar erfgoed actief en receptief beleefd wordt vanuit diverse perspectieven. Erfgoed beslaat in deze context de domeinen van de archieven, archeologie, bouwhistorie, monumenten en stadsgeschiedenis. Daarbij betreft het zowel het materieel (monumenten, collectie, digitale bronnen) als het immaterieel erfgoed (verhalen, tradities, vakmanschap). Bij ANNO wordt de (stads)geschiedenis van Zwolle en de regio onderzocht, verteld n geschreven en beleefd. De professionele basis van ANNO staat voor feiten, juiste informatie en kwaliteit, maar wel vanuit diverse perspectieven en op een aantrekkelijke manier voor verschillende doelgroepen gepresenteerd. ANNO is een eerlijk museum.

ANNO is een museum, maar ook meer dan dat. Het is niet alleen een plek waar bezoekers informatie tot zich kunnen nemen, waar een eenzijdig beeld op de historie wordt gezonden en geen interactie mogelijk is. Het is een museum dat inzicht geeft in de processen achter de collecties, laat zien hoe

erfgoed wordt onderzocht, kan leiden tot nieuwe inzichten en kan worden ingezet voor nieuwe projecten. Projecten waarin meemaken én mee maken centraal staat.

ANNO is een plek waar bezoekers en bewoners **meemaken** en **mee maken**. Meemaken staat voor beleven, kennismaken met en je deel voelen van de geschiedenis. Het mee maken bestaat uit onderzoek, dialoog en interactieve publiekspresentaties. Dankzij het meemaken van het erfgoed wordt het verhaal van Zwolle verteld vanuit niet één maar meerdere perspectieven en worden bewoners zelf onderdeel van het verleden, heden én de toekomst van de stad. Het meemaken en mee maken beperkt zich niet tot de fysieke locatie van ANNO maar vormt ook de basis voor activiteiten en het verder ontdekken van de stad. ANNO presenteert erfgoed op plekken waar het is ontstaan of heeft plaatsgevonden. Bestaand materieel erfgoed zoals monumenten of archeologische opgravingen in de stad wordt ontsloten en beleefbaar gemaakt. Dat wat verdwenen is, wordt weer zichtbaar zowel materieel als immaterieel. ANNO doet dit niet alleen. Beheerders van (immaterieel) erfgoed, onderzoekers, onderwijs en bedrijven vormen de partners waarmee ANNO invulling geeft aan ontsluiten, ontwikkelen en participeren.

Ontsluiten

ANNO draagt bij aan de bewustwording van de identiteit van de stad en haar bewoners. Weten waar je vandaan komt is de basis van je identiteit. Globalisering en lokale identiteit vormen een tegenbeweging voor globalisering. Men is trots op haar eigen stad en erfgoed.

Stichting Allemaal Zwolle is initiator en eindverantwoordelijk voor ANNO. Primaire samenwerkingspartners zijn HCO en gemeente Zwolle. Partner in ANNO is Historisch Centrum Overijssel (HCO), de beheerder van zowel museale als archiefcollecties. De gemeente Zwolle brengt als partner kennis vanuit praktijkonderzoek, archeologische collectie en kennis rondom monumenten en bouwhistorie in.

Op de plek ANNO wordt het erfgoed ontsloten voor bezoekers en bewoners door hen kennis te laten maken met de geschiedenis van de stad. Een basispresentatie met gelaagde informatie biedt hen een startpunt om de stad verder te ontdekken. Daarnaast wordt het erfgoed ontsloten door bezoekers zelf onderdeel te laten zijn van de processen die erfgoed ontsluiten: ontdekking, onderzoek en presentatie. Dit gebeurt in werkruimtes en presentatieruimtes op de eigen plek, maar kan ook plaatsvinden op verrassende locaties in de stad.

Het ontsluiten van het erfgoed kan vele vormen aannemen. Fysiek, digitaal of als (eenmalig) evenement. Het kan een boek zijn, een performance, een voorstelling of een app, expositie, educatief product of in een activiteit in het Erfgoedlab. De vorm waarin het erfgoed wordt ontsloten wordt bepaald door de maker en de gebruiker.

Ontwikkelen

Identiteit staat nooit stil. Gedurende een mensenleven blijft identiteit zich ontwikkelen. Hetzelfde geldt voor de identiteit van een stad door de eeuwen heen. Actief leren en beleven zijn hier een belangrijk onderdeel van. ANNO biedt ruimte voor de ontwikkeling van de identiteit van de stad door voortdurend nieuwe perspectieven op het verleden en in te spelen op actuele vraagstukken voor het heden en de toekomst.

Educatie begint op jonge leeftijd. Vanaf groep 1 van de basisschool worden kinderen bewust gemaakt van hun leefomgeving en de geschiedenis die letterlijk onder hun voeten ligt. Een laagdrempelige kennismaking met erfgoed creëert bewustzijn en kan leiden tot een levenslange relatie met erfgoed. ANNO draagt actief bij aan deze kennismaking en ontwikkelt hiervoor materialen

en activiteiten in samenspraak met het onderwijs. De plek ANNO is toegankelijk voor kinderen en aangepast aan de manier waarop zij erfoed tot zich nemen. Dit is zichtbaar in alle publieksruimtes. Een educatieve ruimte biedt een plek voor hen waar zij kunnen meemaken en mee maken.

Maar educatie beperkt zich niet tot het onderwijs. Ook volwasseneneducatie, in brede zin of voor specifieke doelgroepen zoals bijvoorbeeld young potential's, draagt bij aan het actief leren en beleven. Daarnaast biedt ook een combinatie van deze twee takken van educatie mogelijkheden door het verbinden van ouderen en jongeren in educatieve projecten.

Participeren

De geschiedenis van Zwolle is niet van ANNO maar van de stad. Bewoners en organisaties worden eigenaar van hun eigen geschiedenis met ANNO als podium. ANNO is niet alleen de plek waar je Zwolle kunt leren kennen maar ook de plek waar je zelf geschiedenis kunt schrijven. De plek waar de verhalen over het verleden, heden en de toekomst van Zwolle onderzocht, ontdekt, verteld en gecreëerd worden vanuit verschillende perspectieven. De plek ANNO heeft ruimtes waar je actief kan participeren in onderzoek en presentatie.

Participeren is niet alleen het inbouwen van een vorm van interactie. Participatie betekent dat de organisatie ruimte biedt aan initiatieven vanuit de stad en helpt om deze vorm te geven. Het betekent dat je niet ontwikkelt voor, maar met een doelgroep. ANNO biedt ruimte voor anderen om invulling te geven aan hun perspectief op erfoed en stelt de organisatie, ruimte en collecties hiervoor beschikbaar. Voorwaarde voor deze vorm van participatie is dat er duidelijke kaders zijn ten aanzien van het mee maken. Niet om het initiatief en de mogelijkheden te beperken. Maar om de kwaliteit te kunnen waarborgen en geen verwachtingen te scheppen die niet waar gemaakt kunnen worden.

De basis voor participatie en eigenaarschap is inclusiviteit. Alleen wanneer ANNO toegankelijk is voor iedereen, kunnen alle bewoners onderdeel uitmaken van de geschiedenis van de stad. De plek ANNO houdt rekening met de voorzieningen die nodig zijn voor specifieke doelgroepen en komt waar mogelijk tegemoet aan hun wensen. Bij het ontsluiten zorgt ANNO ervoor dat dit gebeurt op een manier waarop iedereen er gebruik van kan maken.

Onderzoeken

De identiteit van Zwolle is niet alleen te vinden in de samenleving van vandaag. De wortels daarvan gaan ver terug, verder dan geschreven bronnen. Het Historisch Centrum Overijssel in Zwolle beheert het archief van Zwolle. Naast bestuurlijke stukken worden hier ook archieven en collecties van veel families, instellingen, organisaties, kerken en bedrijven bewaard. Archeologisch en bouwhistorisch onderzoek geeft ons meer informatie over het ontstaan van Zwolle en omgeving en over de bewoners en hun gebruiken. Het onderzoek dat door de afdeling Erfoed van de gemeente Zwolle wordt gedaan, is, samen met de informatie die in het archief te vinden, een essentiële en soms ook enige bron voor onze geschiedschrijving.

In ANNO komen alle disciplines die nodig zijn om het verhaal van Zwolle te kunnen vertellen voor het eerst samen: archeologisch onderzoek, bouwhistorische ontdekkingen en de geschreven bronnen. Ze vullen elkaar aan en versterken elkaar. Hier ontrafelen professionals, studenten en bezoekers van jong tot oud de schatten uit onze archieven en de verborgen verhalen achter onze gebouwen en bodemvondsten. Door aan te raken en te onderzoeken.

Normaal gesproken blijft het onderzoekswerk van archeologen en bouwhistorici verborgen voor de bezoekers. Maar in Zwolle zet de afdeling Erfoed de deuren open voor iedereen. Het publiek kan

meekijken in de werkplaats (Erfgoed Lab) die normaal gesproken het domein is van wetenschappers. Hier zijn specialisten bezig met het onderzoeken, restaureren, conserveren en beschrijven van vondsten. De synthese van deze verschillende onderzoeksresultaten geeft nieuwe inzichten in de geschiedenis van Zwolle. Ook kunnen bezoekers meedoen met het onderzoek van Zwolse archeologische vondsten. Of te onderzoeken zelfstandig in interactieve de archeologie en bouwhistorie van de stad – het onzichtbare verhaal van Zwolle.

Waar mogelijk draagt ANNO bij aan nieuw onderzoek ten aanzien van erfgoed. Door samen te werken met partners binnen onderwijs en wetenschap en door zelf initiatief te nemen wordt dit actief gestimuleerd. De nieuwe inzichten en verhalen worden daarna ontsloten in ANNO of op een verrassende locatie in de stad.

IDENTITEIT

ANNO is een plek van ‘erfgoedmakers’. Een plek die niet alleen presenteert, maar waar gewerkt wordt en nieuwe dingen ontstaan. Waar ruimte is voor initiatieven, voor innovatie en om te experimenteren. Waar ook fouten gemaakt mogen worden, of processen leiden tot een andere uitkomst dan verwacht. Het is een plek vol activiteit en energie, waar op ieder moment van de dag iets gaande is. ANNO is plek van verbinding en participatie. Een toegankelijke plek met een welkome uitstraling. ANNO is een positief geluid, met een mentaliteit van mogelijk-makers, onderzoekers, doeners en bovenal samen-werkers die verbonden worden door het erfgoed van de stad.

Open

We staan open voor ieders verhaal over de stad, iedereen is welkom. We stellen de collecties van de stad open voor iedereen en proberen het erfgoed toegankelijk te maken voor niet-reguliere doelgroepen.

Uitdagend

We dagen onszelf uit om de verhalen van Zwolle op een vernieuwende manier te presenteren. We dagen iedereen uit om mee te doen en laten ons door anderen uitdagen om nieuwe invalshoeken en facetten van de historie te presenteren en programmeren.

Bewust

We maken mensen bewust van de historie en betekenis ervan – nu en in het verleden. Bewust van onze identiteit en *roots*. We creëren begrip voor anderen, andere generaties en andere perspectieven en meningen.

POSITIONERING

ANNO is het museum dat staat voor het toegankelijk maken van het verleden, heden en de toekomst van Zwolle. De plek waar we continu bouwen aan de beste stadspresentie die Zwolle zich kan wensen. Dit doen we door onze bezoekers actief te betrekken bij ANNO. Vanaf het moment dat ze binnen komen staat actief leren en beleven centraal. Erfgoed vanuit verschillende perspectieven, die gezicht geven aan onze stad en haar inwoners. Erfgoed verbindt en geeft je stof tot nadenken én dialoog met vrienden, naasten en vreemden. Door ANNO voelen de Zwollenaren en bezoekers van de stad zich verbonden met de stad. “Wij voelen ons verbonden met Zwolle, we zijn trots op Zwolle.” we begrijpen (de historie van) Zwolle beter.

ANNO is hét aanspreekpunt ten aanzien van erfgoed in Zwolle en de regio. ANNO is de logische partner voor gemeente en anderen bij het opstarten van (grote) samenwerkingsverbanden rondom erfgoedthema's. Ook provinciaal is ANNO een belangrijke partner voor overheden en collega

instellingen. ANNO kan een trekker zijn voor provinciale projecten en de plek waar inhoud en organisatie worden ingebed.

Binnen Zwolle is ANNO een culturele speler die onderdeel uit maakt van de kern van cultureel Zwolle. Het is één van de kernpartners van de gemeente waar het gaat om cultuur. Samen met de andere grote culturele instellingen van Zwolle vormt ANNO de culturele ziel van de stad.

STRATEGISCHE KEUZES

Voor, door en met Zwolle

Om vorm te geven aan het mee maken en meemaken zoekt ANNO naar de balans tussen het nemen van initiatief en het reageren op vragen uit de stad. Om echt ruimte te kunnen geven aan mee maken moet ANNO zich opstellen als een verbindende en faciliterende organisatie.

Samenwerking met het (toeristisch) bedrijfsleven, bewoners, sociaal-culturele instellingen en andere erfgoedinstellingen zorgt voor een sterke verankering in de stad. Belangrijk hierbij is dat ANNO actief op zoek gaat naar vernieuwende projecten en ontwikkelingen die ingezet kunnen worden.

Toegankelijkheid als unique selling point

ANNO moet een plek worden waar alle Zwollenaren zich thuis voelen. Dat betekent dat inclusiviteit en toegankelijkheid kernwaarden zijn. Concreet betekent dit bijvoorbeeld dat de verhalen van Zwolle in de semipermanente 'stadspresentatie' vanuit verschillende perspectieven en vanuit een brede culturele diversiteit gepresenteerd worden zodat iedereen zich kan herkennen in de verhalen. Dat activiteiten en evenementen met én voor verschillende groepen bewoners georganiseerd worden, waardoor er onverwachte samenwerkingsverbanden worden gecreëerd. Voor het bezoek aan ANNO mogen er letterlijk geen drempels zijn, zijn er voorzieningen voor mensen met een visuele beperking en momenten waarop het museum prikkelarm kan worden gemaakt. ANNO streeft ernaar de meest toegankelijke organisatie te zijn op het gebied van erfgoed.

Gebouw als basis, stad als experimentele ruimte

De plek ANNO is een belangrijke basis voor de organisatie. Voor bezoekers van de stad biedt het een eerste kennismaking met het verhaal van Zwolle. Deze basis moet goed zijn, volledig en van hoge kwaliteit. Het is een startpunt voor bezoekers en een ijkpunt voor bewoners. Een herkenbare plek vanuit waar ANNO haar wortels in de stad kan verstevigen.

In de stad kan ANNO het experiment opzoeken en onderzoek doen naar nieuwe vormen van participatie en presentatie. De projecten in de stad bieden nieuwe verhalen en of meer diepgang op een thema. Hierbij verwijst ANNO ook actief door naar andere instellingen en locaties in de stad, zoals de Museum de Fundatie, Waanders In de Broeren, Peperbus, Sassenpoort, Academiehuis De Grote Kerk en Vrouwenhuis. In de vorm van arrangementen en (wandel)routes maakt ANNO het erfgoed in de stad zichtbaar voor bezoekers. Met bewoners gaat ANNO de verbinding aan om samen projecten vorm te geven.

Spil in Zwolle op het gebied van erfgoed

Dankzij de combinatie van drie erfgoeddisciplines heeft ANNO de potentie om hét aanspreekpunt te worden ten aanzien van erfgoed in Zwolle. Door initiatief te nemen voor nieuwe samenwerkingsprojecten met andere erfgoedpartners en een ondersteunende rol op te pakken ten aanzien van erfgoedorganisaties die afhankelijk zijn van vrijwilligers wordt ANNO een spil op het

gebied van erfgoed. Hiermee verstevigt ANNO de positie in de stad Zwolle ten aanzien van erfgoedorganisaties, andere partners en de gemeente Zwolle.

WAARDE

Een belangrijke waarde van erfgoed is de beleefbaarheid ervan: het kan gezien, gehoord, gevoeld, ervaren, gebruikt, veranderd, doorgegeven of verbeterd worden. Erfgoed kan bijdragen aan de beleefbaarheid van Zwolle. Door te laten zien wat een stad of gebied specifiek maakt, te zorgen dat het behouden blijft of versterkt wordt. ANNO is geen plek op zich, maar verhoudt zich op vele manieren tot de wereld om haar heen.

Economische waarde

Cultuur kost niet alleen maar geld maar draagt ook bij aan de Nederlandse economie en werkgelegenheid. Volgens cijfers van het CBS draagt cultuur 4,85 miljard bij aan de totale Nederlandse economie (het bbp). Het erfgoed van Zwolle speelt een belangrijke rol in de positionering van Zwolle in het toeristisch/recreatieve veld. Met de basispresentatie draagt ANNO bij aan dit profiel. Het biedt een eerste kennismaking voor bezoekers met het erfgoed van Zwolle en een uitvalsbasis om de stad verder te ontdekken. Ook de functie als 'slecht weer locatie' moet hierbij niet onderschat worden.

Een goede culturele infrastructuur is onmisbaar voor een goed vestigingsklimaat. ANNO draagt niet alleen bij aan dit vestigingsklimaat maar zorgt, doordat bewoners actief worden betrokken bij ANNO, voor verbondenheid met de stad.

Culturele waarde

Collecties in depots zijn wel erfgoed volgens de definities in de erfgoedwet en hebben een grote wetenschappelijke waarde, maar krijgen door hun afstand tot de maatschappij pas een maatschappelijke meerwaarde als ze ontsloten worden. ANNO zorgt ervoor dat de betrokken collecties ontsloten en gepresenteerd worden en dat zij relevant blijven als onderdeel van onze maatschappij en dragen zij bij aan de Zwolse identiteit. Daarnaast biedt ANNO een podium voor de verhalen van Zwolle. Hiermee worden de collecties in een bredere context geplaatst en wordt immaterieel erfgoed toegevoegd.

Maatschappelijke waarde

ANNO geeft het erfgoed van Zwolle een blijvende maatschappelijke betekenis door bezoekers bewust te maken van het verleden en de actuele betekenis ervan en door ruimte te bieden aan nieuwe inzichten en een brede, inclusieve blik.

ANNO is zich bewust van de maatschappelijke functie die openbaar toegankelijke organisaties hebben als ontmoetingsplek. Hieraan wordt vormgegeven door (fysieke) toegankelijkheid centraal te stellen binnen de plek ANNO. Daarnaast biedt ANNO waar mogelijk ruimte voor een maatschappelijke meerwaarde binnen al haar activiteiten. Door het bieden van ruimte aan vrijwilligerswerk, maatschappelijke stages of werkervaringsplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Door niet altijd de makkelijkste route te nemen maar te kijken waar er maatschappelijk rendement te behalen valt door het betrekken van organisaties in het sociale domein bij de ontwikkeling en uitvoering van producten en activiteiten.

Door het inzetten van de plek ANNO als maatschappelijk vastgoed wordt ruimte gemaakt voor activiteiten die soms moeilijk een andere plek in de stad vinden.